

WYMAGANIA EDUKACYJNE – PLASTYKA - GIMNAZJUM

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponad-podstawowe Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej
1. Tajniki malarstwa	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środki wyrazu malarstwa; • podaje przykłady typów malarstwa (podział ze względu na tematykę); • wymienia najważniejsze techniki malarskie oraz narzędzia; • opisuje dzieło malarskie omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę w wybranej technice malarskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady użycia środków wyrazu malarstwa w wybranych dziełach; • analizuje zastosowanie poszczególnych środków wyrazu w malarstwie tradycyjnym i nowoczesnym; • charakteryzuje poszczególne techniki i narzędzia malarskie w odniesieniu do przykładów dzieł; • samodzielnie omawia dzieło malarskie, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • tworzy pracę w wybranej technice malarskiej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 3.2
2. Grafika – sztuka druku	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środki wyrazu grafiki; • klasyfikuje grafikę i jej wytwory ze względu na funkcję (artystyczna, użytkowa); • wymienia przynajmniej trzy najważniejsze techniki graficzne oraz narzędzia; • opisuje dzieło graficzne omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • wymienia przykłady zastosowania grafiki użytkowej; • tworzy pracę w wybranej technice graficznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>matryca, odbitka</i>; • omawia przykłady użycia środków wyrazu grafiki w wybranych dziełach; • klasyfikuje techniki graficzne ze względu na sposób opracowania matrycy (wypukłe, wklęsłe, płaskie) i podaje przykładowe nazwy technik dla każdego z typów; • analizuje zastosowanie poszczególnych środków wyrazu w grafice tradycyjnej (warsztatowej) i nowoczesnej (komputerowej); • charakteryzuje poszczególne techniki i narzędzia graficzne w odniesieniu do przykładów dzieł; • samodzielnie omawia dzieło graficzne, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.2

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy pracę w wybranej technice graficznej, twórczo interpretując zadanie. 	
3. Rzeźba – trójwymiarowe dzieło sztuki	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środki wyrazu rzeźby; • wymienia najważniejsze typy rzeźby ze względu na typ, materiał i funkcję (rzeźba pełna, płaskorzeźba); • wymienia podstawowe techniki oraz materiały rzeźbiarskie (kamień, drewno, gips); • opisuje dzieło rzeźbiarskie omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady użycia środków wyrazu rzeźby w wybranych dziełach; • analizuje zastosowanie poszczególnych środków wyrazu w rzeźbie klasycznej i nowoczesnej; • charakteryzuje poszczególne techniki i narzędzia rzeźbiarskie w odniesieniu do przykładów dzieł; • samodzielnie omawia dzieło rzeźbiarskie, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • tworzy pracę w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.2
4. Architektura – sztuka budowania	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środki wyrazu architektury; • wymienia przykładowe typy budowli (różne formy i przeznaczenie); • wymienia cechy dobrej architektury; • opisuje dzieło architektoniczne omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy, funkcja); • tworzy pracę w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady użycia środków wyrazu architektury w wybranych dziełach; • wyjaśnia, na czym polega związek formy i funkcji w architekturze; • porównuje elementy architektury tradycyjnej i nowoczesnej; • samodzielnie omawia dzieło architektoniczne, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • tworzy pracę w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.2
5. Design – użyteczność i piękno	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy <i>design</i>, <i>wzornictwo przemysłowe</i>, <i>funkcjonalność</i>; • charakteryzuje środki wyrazu sztuki użytkowej; • wymienia główne dziedziny designu; • opisuje dzieło sztuki użytkowej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy oraz ich związek z funkcją); • tworzy projekt przedmiotu w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>ergonomia</i>; • omawia przykłady użycia środków wyrazu sztuki użytkowej w wybranych dziełach; • wskazuje różnice między wzornictwem tradycyjnym i nowoczesnym; • wyjaśnia, na czym polega związek formy i funkcji w designie; • wymienia kolejne etapy projektowania; • opisuje cechy dobrze zaprojektowanego przedmiotu; • samodzielnie omawia dzieło sztuki użytkowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 3.2

		<p>wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy funkcjonalny projekt przedmiotu w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
6. Czas zatrzymany w fotografii	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środki wyrazu fotografii; • podaje przykłady typów fotografii (podział ze względu na tematykę); • opisuje dzieło fotograficzne omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę fotograficzną na wskazany temat. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady użycia środków wyrazu fotografii w wybranych dziełach; • porównuje zastosowanie poszczególnych środków wyrazu w fotografii artystycznej, użytkowej i amatorskiej; • charakteryzuje główne typy, tematy i gatunki fotografii; • wskazuje różnice między fotografią analogową a cyfrową; • analizuje porównawczo fotografię reportażową i artystyczną; • samodzielnie omawia dzieło fotograficzne, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • tworzy pracę fotograficzną na wskazany temat, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 3.2
7. Film – sztuka na wielkim ekranie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>kadr, ujęcie, scena</i>; • charakteryzuje środki wyrazu filmu; • podaje przykłady gatunków i typów filmów; • opisuje wybrane dzieło filmowe omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę związaną z filmem w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady użycia środków wyrazu filmu w wybranych dziełach; • wykazuje związki sztuki filmowej z innymi sztukami wizualnymi; • wyjaśnia różnicę między kinem klasycznym a współczesnym; • samodzielnie omawia dzieło filmowe, wybrane lub wskazane przez nauczyciela, podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • tworzy pracę związaną z filmem w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.2
8. Jak tworzyli pierwsi artyści	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>sztuka prehistoryczna</i>; • określa ramy czasowe epoki; • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>epoka kamienia, brązu, żelaza, megality</i>; • wymienia przykłady wytworów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 2.2

	<ul style="list-style-type: none"> prehistorycznej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów kultury prehistorycznej; opisuje dzieło sztuki prehistorycznej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> prehistorycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej; samodzielnie omawia dzieło sztuki prehistorycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie sztuki prehistorycznej dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 3.2
9. Piramidy i hieroglify – sztuka w czasach faraonów	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>perspektywa pasowa, kanon egipski, piramida, obelisk, sarkofag</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki staroegipskiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki egipskiej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki egipskiej; opisuje dzieło sztuki starożytnego Egiptu omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką starożytnego Egiptu w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawy schematu budowy świątyń egipskich; wymienia przykłady wytworów sztuki egipskiej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; samodzielnie omawia dzieło sztuki egipskiej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie sztuki starożytnego Egiptu dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką egipską w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 3.1 3.2
10. Piękno i doskonałość – sztuka starożytnej Grecji	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>malarstwo wazowe, kanon, kontrapost</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki greckiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki greckiej; wskazuje porządki architektoniczne na wybranych przykładach; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>proporcja, mimesis, estetyka</i>; tłumaczy ideę piękna jako połączenia ładu, harmonii i matematycznych proporcji; wyjaśnia koncepcję sztuki jako rzemieślniczej umiejętności posługiwania się regułami; wymienia przykłady wytworów sztuki greckiej z dziedziny architektury, rzeźby i malarstwa; samodzielnie omawia dzieło sztuki greckiej, wybrane 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 2.2 3.1 3.2

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki greckiej; opisuje dzieło sztuki starożytnej Grecji omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką starożytnej Grecji w wybranej technice plastycznej. 	<p>lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie sztuki starożytnej Grecji dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką grecką w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
11. Starożytny Rzym – sztuka imperium	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>forum, bazylika, akwedukt, łuk triumfalny</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki rzymskiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki rzymskiej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki rzymskiej; opisuje dzieło sztuki starożytnego Rzymu omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką starożytnego Rzymu w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>realizm, weryzm, iluzjonizm, fresk, malarstwo pompejańskie, relief narracyjny</i>; wymienia przykłady wytworów sztuki rzymskiej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; samodzielnie omawia dzieło sztuki rzymskiej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; wyjaśnia znaczenie osiągnięć technologicznych starożytnych Rzymian (łuk półokrągły, kopuła, sklepienie kolebkowe, zaprawa murarska) dla rozwoju cywilizacji europejskiej; omawia znaczenie sztuki starożytnego Rzymu dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką rzymską w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 2.2 3.1 3.2
12. Ikony i mozaiki – bogactwo Bizancjum	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>ikona, mozaika</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki bizantyjskiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki Bizancjum; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki bizantyjskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin: <i>Deesis</i>; omawia funkcje sztuki bizantyjskiej (kultowa, dekoracyjna, propagandowa); wymienia przykłady wytworów sztuki bizantyjskiej z dziedziny architektury, rzeźby i malarstwa; samodzielnie omawia dzieło sztuki bizantyjskiej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 3.1 3.2

	<ul style="list-style-type: none"> opisuje dzieło sztuki bizantyjskiej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką Bizancjum w wybranej technice plastycznej. 	<p>powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie sztuki Bizancjum dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką bizantyjską w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
13. Romanizm – sztuka i religia	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>miniatura, relikwiarz, portal</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki romańskiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki romańskiej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki romańskiej z Europy i Polski; wyjaśnia związek sztuki i religii w epoce romańskiej; opisuje dzieło sztuki romańskiej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką romańską w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela rodzaje sklepień romańskich; omawia funkcje sztuki romańskiej (<i>Biblia ubogich</i>); opisuje związek romańskich rzeźby i malarstwa z architekturą; wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; samodzielnie omawia dzieło sztuki romańskiej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie sztuki romańskiej dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką romańską w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2
14. Gotyk – piękno katedr	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>witraż, Piękna Madonna, pieta</i>; określa ramy czasowe epoki; wskazuje zasięg terytorialny sztuki gotyckiej; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki gotyckiej; wskazuje na przykładach ilustracyjnych łuk ostry, sklepienie krzyżowo-żebrowe, przyporę, łuk przyporowy, rozetę, maswerk; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>malarstwo tablicowe, ołtarz szafasty</i>; omawia podstawy konstrukcji świątyni gotyckiej; tłumaczy znaczenie symboliczne i ideowe katedry gotyckiej; wyjaśnia, na czym polegał rozkwit małych form sztuki użytkowej w okresie gotyku; wymienia przykłady wytworów sztuki gotyckiej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 2.2 3.1 3.2

	<p>sztuki gotyckiej z Europy i Polski;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje dzieło sztuki gotyckiej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną sztuką gotycką w wybranej technice plastycznej. 	<p>użytkowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie omawia dzieło sztuki gotyckiej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • omawia znaczenie sztuki gotyckiej dla kultury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną sztuką gotycką w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
15. Renesans – humanizm w sztuce	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>renesans, manieryzm, humanizm, perspektywa linearna</i>; • określa ramy czasowe epoki; • wskazuje zasięg terytorialny sztuki renesansowej; • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej; • wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki renesansowej z Europy i Polski; • podaje nazwiska przynajmniej trzech najważniejszych twórców epoki; • opisuje dzieło sztuki renesansowej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną sztuką renesansową w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>antropocentryzm, perspektywa powietrzna, sfumato, laserunek, groteska</i>; • porównuje formy sztuki starożytnej i renesansowej; • wymienia przykłady wytworów sztuki renesansowej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; • samodzielnie omawia dzieło sztuki renesansowej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • omawia znaczenie sztuki renesansowej dla kultury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną sztuką renesansową w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2
16. Ruch i światło – sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>barok, rokoko, iluzjonizm</i>; • określa ramy czasowe epoki; • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej; • rozróżnia style malarstwa barokowego i rokoko; • wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki barokowej z Europy i Polski; • wymienia przykłady sztuki rokokowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>vanitas, ogród francuski</i>; • porównuje formy sztuki renesansowej i barokowej; • analizuje porównawczo formy sztuki barokowej i rokoko; • wymienia przykłady wytworów sztuki barokowej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; • samodzielnie omawia dzieło sztuki barokowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwiska przynajmniej trzech najważniejszych twórców epoki; • opisuje dzieło sztuki barokowej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną sztuką barokową w wybranej technice plastycznej. 	<p>wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie sztuki barokowej dla kultury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną sztuką barokową w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
17. Klasycyzm – ponadczasowe idee	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>klasycyzm, klasycyzny, malarstwo akademickie</i>; • określa ramy czasowe epoki; • wskazuje nawiązania do sztuki antycznej i renesansowej w wybranych dziełach; • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycystycznej; • wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki klasycystycznej z Europy i Polski; • podaje nazwiska przynajmniej trzech najważniejszych twórców epoki; • opisuje dzieło sztuki klasycystycznej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną sztuką klasycystyczną w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>weduta, empire, ogród angielski</i>; • porównuje dzieła sztuki barokowej i klasycystycznej; • analizuje porównawczo formy architektury antycznej i klasycystycznej; • wymienia przykłady wytworów sztuki klasycystycznej z dziedziny architektury, rzeźby, malarstwa i sztuki użytkowej; • samodzielnie omawia dzieło sztuki klasycystycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • omawia znaczenie sztuki klasycystycznej dla kultury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną sztuką klasycystyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 3.1 • 3.2
18. Wyobraźnia i natchnienie – twórczość romantyków	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>romantyzm, romantyczny, historyzm</i>; • określa ramy czasowe epoki; • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki romantycznej; • wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki romantycznej z Europy i Polski; • podaje nazwiska przynajmniej trzech 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czym są <i>piękno romantyczne, mit romantycznego artysty</i>; • porównuje dzieła sztuki klasycystycznej i romantycznej; • tłumaczy, na czym polega nowatorstwo romantyków w zakresie tematyki dzieł (aktualne wydarzenia, egzotyka, potęga przyrody, fantastyka); • charakteryzuje historyzm w architekturze XIX w.; 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2

	<ul style="list-style-type: none"> najważniejszych twórców epoki; opisuje dzieło sztuki romantycznej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką romantyczną w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady wytworów sztuki romantycznej z dziedziny architektury, grafiki i malarstwa; samodzielnie omawia dzieło sztuki romantycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie sztuki romantycznej dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką romantyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
19. Obrazy zwykłego życia – sztuka realizmu	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin: <i>realizm</i>; określa ramy czasowe epoki; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki realistycznej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki realistycznej z Europy i Polski; podaje nazwiska przynajmniej trzech najważniejszych twórców epoki; opisuje dzieło sztuki realistycznej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną sztuką realistyczną w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin: <i>Arts and Crafts</i>; tłumaczy związki realizmu z przemianami społecznymi w XIX w.; wymienia przykłady wytworów sztuki realistycznej z dziedziny malarstwa i sztuki użytkowej; samodzielnie omawia dzieło sztuki realistycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie sztuki realistycznej dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką realistyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2
20. Ulotne wrażenia – malarstwo impresjonistów	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>impresjonizm, postimpresjonizm</i>; określa ramy czasowe epoki; rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki impresjonistycznej; wymienia przynajmniej trzy przykłady wytworów sztuki impresjonistycznej z Europy i Polski; podaje nazwiska przynajmniej trzech 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>dywizjonizm, puentylizm</i>; omawia impresjonizm jako pierwszy nurt sztuki nowoczesnej; wyjaśnia, na czym polega nowatorstwo w zakresie operowania światłem i barwą w malarstwie impresjonizmu; wymienia przykłady wytworów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 3.1 3.2

	<p>najważniejszych twórców epoki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje dzieło sztuki impresjonistycznej omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną sztuką impresjonistyczną w wybranej technice plastycznej. 	<p>impresjonistycznej z dziedziny rzeźby i malarstwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie omawia dzieło sztuki impresjonistycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • omawia znaczenie sztuki impresjonistycznej dla kultury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną sztuką impresjonistyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
<p>Lekcja dodatkowa: Fotografia – zapis rzeczywistości czy kreacja?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź na wybrany temat w technice fotograficznej; • umiejętnie posługuje się aparatem fotograficznym z ręcznymi ustawieniami parametrów; • wykazuje związki pomiędzy własną twórczością a poznanymi informacjami z zakresu teorii fotografii i historii sztuki; • przygotowuje prezentację multimedialną swoich prac. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie tworzy wypowiedź na wybrany temat w technice fotograficznej, twórczo interpretując zadanie; • posługuje się aparatem fotograficznym z ręcznymi ustawieniami parametrów dostosowując narzędzia, techniki i środki wyrazu do charakteru zadania; • wykorzystuje programy komputerowe do obróbki obrazu; • uzasadnia własną koncepcję artystyczną odnosząc się do poznanych wiadomości dotyczących teorii fotografii i historii sztuki; • przygotowuje w atrakcyjnej formie prezentację multimedialną swoich prac. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1
<p>21. Architektura u progu nowoczesności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>eklektyzm, architektura inżynierska</i>; • określa ramy czasowe epoki; • rozpoznaje typowe cechy architektury przełomu XIX i XX w.; • wymienia przynajmniej trzy przykłady budowli z epoki z Europy i z Polski; • opisuje dzieło architektury przełomu wieków omówione na lekcji lub w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin: <i>szkoła chicagowska</i>; • wskazuje różnice pomiędzy nurtami architektury epoki; • wyjaśnia, na czym polega nowatorstwo konstrukcji i użycia materiałów w architekturze II połowy XIX w.; • tłumaczy nowoczesne rozumienie funkcjonalizmu; • samodzielnie omawia dzieło architektury przełomu wieków, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, forma, funkcja, środki wyrazu, 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2

	<p>(podstawowe elementy);</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy pracę inspirowaną architekturą epoki w wybranej technice plastycznej. 	<p>materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie rewolucji materiałowej dla architektury europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną architekturą przełomu wieków w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
<p>22. Symbolika i ornament – sztuka przełomu XIX i XX w.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>secesja, symbolizm</i>; • określa ramy czasowe nurtów; • rozpoznaje typowe cechy dzieł w omówionych stylach; • wskazuje charakterystyczne elementy dekoracyjne sztuki secesyjnej; • wymienia przynajmniej trzy przykłady dzieł symbolizmu i secesji z Europy i z Polski; • podaje przynajmniej trzy nazwiska twórców poznanych prądów; • opisuje dzieło z wybranego nurtu omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); • tworzy pracę inspirowaną dziełami poznanych prądów w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>symbol, stylizacja, architektura wewnątrz</i>; • porównuje poznane nurty; • omawia ideę całościowego dzieła sztuki; • tłumaczy, na czym polega zniesienie podziału na sztukę czystą i użytkową w dziełach secesyjnych; • wymienia przykłady wytworów sztuki secesyjnej z dziedziny malarstwa, grafiki, architektury i sztuki użytkowej; • samodzielnie omawia dzieło symbolizmu albo secesji, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; • omawia znaczenie poznanych nurtów dla sztuki europejskiej; • tworzy pracę inspirowaną symbolizmem lub secesją w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 3.1 • 3.2
<p>23. Dzikie bestie i buntownicy – malarstwo początku XX w.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>fowizm, ekspresjonizm</i>; • określa ramy czasowe nurtów; • rozpoznaje typowe cechy dzieł w omówionych stylach; • wymienia przynajmniej trzy przykłady dzieł fowizmu i ekspresjonizmu z Europy i z Polski; • podaje przynajmniej trzy nazwiska twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest brzydota jako kategoria estetyczna; • porównuje poznane nurty; • analizuje nierealistyczne użycie koloru w malarstwie; • samodzielnie omawia dzieło fowizmu albo ekspresjonizmu, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 2.1 • 3.1 • 3.2

	<p>poznanych prądów;</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje dzieło z wybranego nurtu omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną dziełami poznanych prądów w wybranej technice plastycznej. 	<p>wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami;</p> <ul style="list-style-type: none"> umiejscawia fowizm i ekspresjonizm w kontekście przemian w sztuce XX w. i omawia ich znaczenie dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną fowizmem lub ekspresjonizmem w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
24. Czas i przestrzeń obrazu – kubizm i futurizm	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>kubizm, futurizm, kolaż</i>; określa ramy czasowe nurtów; rozpoznaje typowe cechy dzieł w omówionych stylach; wymienia przynajmniej trzy przykłady dzieł kubizmu i futurizmu z Europy i z Polski; podaje przynajmniej trzy nazwiska twórców poznanych prądów; opisuje dzieło z wybranego nurtu omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną dziełami poznanych prądów w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>awangarda artystyczna, geometryzacja, przestrzeń kubistyczna</i>; porównuje poznane nurty; wyjaśnia, w jaki sposób futuryści przedstawiali ruch na płaszczyźnie; omawia fascynację futurystów nowoczesnym miastem, przemysłem, techniką; samodzielnie omawia dzieło kubizmu albo futurizmu, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; umiejscawia kubizm i futurizm w kontekście przemian w sztuce XX w. i omawia ich znaczenie dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną kubizmem lub futuryzmem w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 3.1 3.2
25. Co ukazują obrazy abstrakcyjne?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin: <i>abstrakcja</i>; określa ramy czasowe tendencji; rozpoznaje typowe cechy dzieł abstrakcyjnych; wymienia przynajmniej trzy przykłady dzieł abstrakcyjnych z Europy i z Polski; podaje przynajmniej trzy nazwiska twórców dzieł abstrakcyjnych; opisuje wybrane dzieło abstrakcyjne omówione na 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>sztuka figuratywna i niefiguratywna, abstrakcja geometryczna i niegeometryczna</i>; porównuje poznane nurty abstrakcji; wyjaśnia, na czym polega zerwanie z narracyjnością i mimetyzmem w sztuce; tłumaczy znaczenie dowolności w interpretacji dzieła abstrakcyjnego; 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2

	<ul style="list-style-type: none"> lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną dziełami abstrakcyjnymi w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie omawia dzieło abstrakcyjne, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; umiejscawia przełom abstrakcyjny w kontekście przemian w sztuce XX w. i omawia jego znaczenie dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką abstrakcyjną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	
26. Przypadek i wyobrażenia – dadaizm i surrealizm	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>dadaizm, surrealizm, przedmioty gotowe, fotomontaż, kolaż</i>; określa ramy czasowe nurtów; rozpoznaje typowe cechy dzieł w omówionych stylach; wymienia przynajmniej trzy przykłady dzieł dadaistycznych i surrealistycznych z Europy i z Polski; podaje przynajmniej trzy nazwiska twórców poznanych prądów; opisuje wybrane dzieło omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną dziełem dadaistycznym lub surrealistycznym w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>frotaż, przedmiot znaleziony, asamblaż, merz, fotogram</i>; porównuje poznane nurty; podaje przykłady strategii typowych dla dadaizmu i surrealizmu; tłumaczy, na czym polega rola przypadku, wyobraźni i zabawy w sztuce; omawia znaczenie przedmiotu gotowego lub znalezionego jako dzieła sztuki; wyjaśnia przemianę statusu sztuki i artysty po przełomie awangardowym na początku XX w.; samodzielnie omawia dzieło dadaistyczne albo surrealistyczne, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, środki wyrazu, materiał i sposób wykonania), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; umiejscawia dadaizm i surrealizm w kontekście przemian w sztuce XX w. i omawia ich znaczenie dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną sztuką dadaistyczną lub surrealistyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2
27. Funkcjonalność i	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>modernizm, funkcjonalizm</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>Bauhaus, art déco</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1

prostota – architektura I połowy XX w.	<ul style="list-style-type: none"> określa ramy czasowe modernizmu; rozpoznaje typowe cechy budowli z I poł. XX w.; wymienia przynajmniej trzy przykłady budowli z epoki z Europy i z Polski; podaje przynajmniej dwa nazwiska twórców architektury I poł. XX w.; opisuje wybraną budowlę omówioną na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną architekturą modernistyczną w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje poznane nurty; tłumaczy, na czym polega międzynarodowy charakter architektury modernistycznej; samodzielnie omawia dzieło architektury modernistycznej, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, forma, funkcja, materiał), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; umiejscawia modernizm w kontekście przemian w sztuce XX w. i omawia jego znaczenie dla kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną architekturą modernistyczną w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 2.2 3.1 3.2
28. Sztuka współczesna – malarstwo i rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe nurty we współczesnych malarstwie i rzeźbie; określa ramy czasowe współczesności w sztuce; rozpoznaje typowe cechy współczesnych obrazów i rzeźb; podaje przykłady różnorodnych materiałów, narzędzi i technik stosowanych przez artystów współczesnych; wymienia przynajmniej trzy przykłady współczesnych obrazów i rzeźb z Europy i z Polski; podaje przynajmniej trzy nazwiska współczesnych malarzy i rzeźbiarzy; opisuje wybrane dzieło omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną współczesnymi malarstwem lub rzeźbą w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>postmodernizm, pop-art, street art, hiperrealizm, minimalizm</i>; porównuje poznane nurty, wskazując realizacje reprezentujące przeciwstawne tendencje, np. abstrakcjonizm i figuratywizm; tłumaczy, na czym polega przenikanie się codzienności i sztuki; samodzielnie omawia dzieło współczesnych malarstwa lub rzeźby, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (tematyka, forma, środki wyrazu, materiał, stosunek do tradycji i rzeczywistości), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie różnorodności współczesnej sztuki dla rozwoju kultury europejskiej; tworzy pracę inspirowaną współczesnymi malarstwem lub rzeźbą w wybranej technice plastycznej, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2 2.1 3.1 3.2
29. Sztuka współczesna – architektura i sztuka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe nurty we współczesnych architekturze i designie; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>postmodernizm, technicyzm, ekologizm, pop-design, styl industrialny, minimalizm</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 1.2

użytkowa	<ul style="list-style-type: none"> określa ramy czasowe współczesności w sztuce; rozpoznaje typowe cechy współczesnych budowli i przedmiotów użytkowych; podaje przykłady różnorodnych materiałów, narzędzi i technik stosowanych przez współczesnych projektantów; wymienia przynajmniej trzy przykłady współczesnych budowli lub projektów z Europy i z Polski; opisuje wybrane dzieło omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną współczesnymi architekturą lub designem w wybranej technice plastycznej. 	<p><i>wzornictwo ekologiczne;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje poznane nurty; opisuje innowacyjny charakter formy we współczesnej architekturze i sztuce użytkowej; wskazuje nawiązania do tradycji oraz inspiracje nowoczesnymi technologiami w architekturze i sztuce użytkowej; samodzielnie omawia dzieło współczesnych architektury albo designu, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (miejsce powstania, funkcja, tematyka, forma, materiał, środki wyrazu, stosunek do tradycji i rzeczywistości), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie różnorodności współczesnej sztuki dla rozwoju kultury europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 2.2 3.1 3.2
30. Sztuka współczesna – nowe praktyki twórcze	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe nurty i strategie w sztuce najnowszej; określa przybliżony czas trwania najnowszych tendencji w sztuce; rozpoznaje typowe cechy dzieł z nurtu nowych praktyk twórczych; podaje przykłady różnorodnych materiałów, narzędzi i technik stosowanych przez współczesnych artystów; wymienia przynajmniej trzy przykłady najnowszych interdyscyplinarnych dzieł z Europy i z Polski; opisuje wybrane dzieło omówione na lekcji lub w podręczniku (podstawowe elementy); tworzy pracę inspirowaną nowymi praktykami twórczymi w wybranej technice plastycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>instalacja, land art, happening, performance, konceptualizm, media art;</i> porównuje poznane nurty; podaje przynajmniej trzy nazwiska współczesnych twórców realizujących nowe praktyki twórcze; tłumaczy, na czym polega jednorazowość, spontaniczność oraz brak materialnych śladów działań twórczych oraz wyjaśnia rolę dokumentacji inicjatyw artystycznych; opisuje rolę twórcy i odbiorcy w sztuce współczesnej; podaje przykłady wykorzystania nowych mediów w sztuce; samodzielnie omawia dzieło nowych praktyk sztuki, wybrane lub wskazane przez nauczyciela (tematyka, forma, tworzywo, środki wyrazu, stosunek do tradycji i rzeczywistości), podsumowując opis własnymi spostrzeżeniami; omawia znaczenie różnorodności współczesnej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 2.1 2.2 3.1 3.2

		dla rozwoju kultury europejskiej.	
Lekcja dodatkowa: Żywe obrazy	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje inscenizację pracując w grupie; • wykazuje związki pomiędzy wykonywanym zadaniem a poznanymi informacjami z zakresu teorii i historii sztuki; • tworzy dokumentację fotograficzną zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje inscenizację, twórczo interpretując zadanie; • dostosowuje techniki i środki wyrazu do charakteru zadania; • pracuje w grupie, a jego praca stanowi istotny wkład w działania zespołu; • podczas realizacji zadania korzysta z różnych źródeł informacji; • uzasadnia własną koncepcję artystyczną odnosząc się do poznanych wiadomości dotyczących teorii i historii sztuki; • przygotowuje w atrakcyjnej formie dokumentację fotograficzną zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2
Lekcja dodatkowa: Mowa ciała – między body art a malarstwem	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje zadanie pracując w grupie; • wykazuje związki pomiędzy wykonywanym zadaniem a poznanymi informacjami z zakresu teorii i historii sztuki; • tworzy dokumentację fotograficzną zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje zadanie, twórczo je interpretując; • dostosowuje techniki i środki wyrazu do charakteru zadania; • pracuje w grupie, a jego praca stanowi istotny wkład w działania zespołu; • podczas realizacji zadania korzysta z różnych źródeł informacji; • uzasadnia własną koncepcję artystyczną odnosząc się do poznanych wiadomości dotyczących teorii i historii sztuki; • przygotowuje w atrakcyjnej formie dokumentację fotograficzną zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 • 1.2 • 2.1 • 2.2 • 3.1 • 3.2